

СХВАЛЕНО
Рішенням педагогічної ради
Соколівоцької гімназії

№ 1 від 30.08.2024 р.
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Соколівоцької гімназії
№ 103 від 02.09.2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
Про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Соколівоцької гімназії
Тальнівської міської ради
Черкаської області

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність Соколівоцької гімназії Тальнівської міської ради Черкаської області (далі -Положення) є внутрішнім нормативним документом, який спрямований на забезпечення надавачами якісних освітніх послуг здобувачам освіти, додержання правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу школи.

1.2. Положення розроблено на основі ст. 41 Конституції України, Цивільного кодексу України, Конвенції ООН «Про права дитини», статті 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Закону України «Про освіту», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», «Про авторське право та суміжні права», Статуту Соколівоцької гімназії, Правил внутрішнього розпорядку, нормативних документів Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України).

1.3. Дія Положення поширюється на усіх учасників освітнього процесу закладу.

II. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Мета:

Утвердження в закладі норм академічної доброчесності стосовно дотримання педагогічними працівниками, здобувачами освіти та всіма учасниками освітнього процесу стандартів чесної та високопрофесійної діяльності, утвердження високого рівня педагогічної культури, етичних цінностей та демократичних принципів у всіх сферах освітнього середовища

2.2. Завдання:

- 2.2.1. Розробка і впровадження системи утвердження доброзичливого морального мікроклімату та принципів академічної доброчесності у всіх сферах шкільного життя;
- 2.2.2. Дотримання кожним учасником освітнього процесу демократичних норм та принципів академічної доброчесності відповідно до своїх компетенцій.
- 2.2.3. Забезпечення умов щодо дотримання всіма учасниками освітнього процесу загальноетичних стандартів, високої педагогічної культури на засадах взаємодовіри, взаємоповаги, чесності, відповідальності та об'єктивності
- 2.2.4. Удосконалення механізмів освоєння учасниками освітнього процесу положення про академічну відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності.

III. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

3.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених Законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, наукових (творчих) досягнень, попередження порушень освітнього процесу.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

3.4. Порушеннями академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти є *академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання*, що визначені Законом України «Про освіту»:

3.4.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

3.4.2. Фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.4.3. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.4.4. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, навушники, зокрема мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

3.4.5. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. А також такі форми обману, як:

- ✓ надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), ДПА та ЗНО, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- ✓ використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- ✓ проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- ✓ необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

3.4.6. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

3.4.7. Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

3.4.8. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

IV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБОРОЧЕСНОСТІ

4.1. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані забезпечувати:

- ✓ дотримання Конституції, законів України, Конвенції ООН «Про права дитини»;
- ✓ дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- ✓ утвердження демократичних відносин між учасниками освітнього процесу
- ✓ плекання позитивного іміджу школи, примноження її традицій;
- ✓ запобігання корупції, хабарництва;
- ✓ збереження та примноження методичної та матеріально-технічної бази школи;
- ✓ дотримання норм про авторські права;
- ✓ надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- ✓ невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

4.2. Здобувачі освіти повинні:

4.2.1. **Знати і користуватись правами** на: об'єктивне оцінювання результатів навчання; відзначення успіхів своєї діяльності; свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, мистецької діяльності; захист від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти; користування навчально-оздоровчою інфраструктурою закладу; участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти.

4.2.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ поважати права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- ✓ поважати людську гідність оточуючих як у школі, так і поза її межами;
- ✓ виконувати правила учнів, правила внутрішнього розпорядку закладу;
- ✓ відповідально ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- ✓ самостійно виконувати домашні, навчальні завдання поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- ✓ особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ✓ виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності.

4.2.3. Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

4.3. Педагогічні працівники повинні:

4.3.1. **Знати і користуватись правами** на: академічну свободу, включаючи свободу викладання; вільний вибір форм, методів навчання, що відповідають освітній програмі; педагогічну ініціативу; розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх технологій, методів навчання; користування методичною, навчально-технічною інфраструктурою школи; підвищення кваліфікації; вільний вибір освітніх програм, форм навчання, установ, що здійснюють підвищення кваліфікації вчителів; відзначення успіхів та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності; захист професійної честі та гідності; індивідуальну освітню діяльність за межами школи; творчу відпустку строком до одного року не більше одного разу на 10 років із

зарахуванням до стажу роботи; участь у громадському самоврядуванні та роботі колегіальних органів управління закладом.

4.3.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ неухильно дотримуватись правил внутрішнього розпорядку закладу, виконувати посадові обов'язки із надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- ✓ настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства, корпоративної етики;
- ✓ обов'язкової присутності та активної участі у роботі педагогічних рад, нарад та методичних заходах;
- ✓ об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- ✓ здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти, інформування їх про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- ✓ формування у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- ✓ захист здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

4.3.3. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством, колективним договором, трудовим договором або прописані установчими документами закладу.

4.4. Батьки:

4.4.1. Знати й користуватись правами на: захист відповідно до законодавства; права та законні інтереси здобувачів освіти; запит і отримання інформації від закладу освіти; брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати й бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти; інформацію про планові та позапланові заходи, дослідження, обстеження та надавати згоду на участь у них дитини; брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану; результати навчання своїх дітей і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

4.4.2. Виконувати обов'язки:

- ✓ дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- ✓ забезпечити дотримання дитиною правил для учнів, правил внутрішнього розпорядку закладу, відвідування уроків;
- ✓ сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- ✓ поважати гідність, права, свободи і законні інтереси своєї дитини та інших учасників освітнього процесу;
- ✓ утверджувати в дитини повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- ✓ формувати відповідальне ставлення дитини до шкільного майна та майна учасників освітнього процесу;
- ✓ виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- ✓ формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- ✓ формувати в дитини усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;

4.4.3. Держава надає батькам здобувачів освіти допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї. Інші права та обов'язки батьків здобувачів освіти встановлені законодавством, установчими документами закладу.

V. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 5.1. Інформування громадськості про Положення через оприлюднення на вебсайті закладу.
- 5.2. Системне інформування педагогічних працівників, здобувачів освіти про дотримання принципів та правил академічної доброчесності;
- 5.3. Проведення тематичних бесід з усіма працівниками та методичних заходів з учителями щодо системної роботи з утвердження в гімназії академічної доброчесності;
- 5.4. Проведення вчителями навчально-виховних профілактичних заходів для учнів;
- 5.5. Ознайомлення здобувачів освіти з вимогами дотримання правил академічної доброчесності під час підсумкового оцінювання, ДПА;
- 5.6. Використання педагогами сервісів антиплагиату для перевірки розроблених авторських навчальних програм, проєктів, освітніх технологій, методів навчання.

VI. ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ І РОЗСЛІДУВАННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 6.1. Працівники школи долучаються до утвердження академічної доброчесності у всіх сферах діяльності закладу, повідомляють факти порушень членам шкільної комісії.
- 6.2. Рішенням педради створюється шкільна **Комісія** (далі – Комісія) із розслідування фактів порушень академічної доброчесності – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушеннями та моніторингу взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу правових норм Положення.
- 6.3. **Комісія** з питань академічної доброчесності працює на громадських засадах і наділена повноваженнями:
 - 6.3.1. До складу Комісії входять у рівному співвідношенні представники від кожної сторони учасників освітнього процесу: педагогічного колективу, учнівського самоврядування, батьківської громади (за згодою).
 - 6.3.2. Комісія зі свого складу обирає голову та секретаря. Голова Ради головує на засіданнях, при потребі підписує протоколи та рішення. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

- 6.3.3. Комісія має право: розглядати заяви (за винятком анонімних) про порушення учасниками освітнього процесу академічної доброчесності; проводити дослідження порушень; залучати експертів щодо аналізу фактів про порушення правил академічної доброчесності; готувати пропозиції з питань підвищення професійної та загальної культури в освітній сфері закладу.
- 6.3.4. За результатами розслідування факту порушень академічної доброчесності (списування, порушення авторського права, необ'єктивне оцінювання, плагіат тощо) Комісія приймає рішення про призначення відповідальності або рекомендації щодо виправлення непорозумінь з урахуванням окремих ситуацій.
- 6.3.5. Процедура розгляду, розслідування і прийняття рішення триває не більше 14 робочих днів. Термін повноважень Комісії – 3 роки. Термін звітування щороку, на серпневій педраді.
- 6.3.6. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що на засіданні присутні не менше ніж дві третини її складу. Рішення ухвалюються простою більшістю голосів від числа присутніх. Рішення Ради носять рекомендаційний характер.
- 6.4. Комісія приймає рішення про встановлення факту порушення учасником освітнього процесу академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності за участю працівника та/або його законного представника.
- 6.5. Кожна особа, стосовно якої Комісія розглядає заяву має права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки факту порушення академічної доброчесності і подавати до них зауваження; надавати усні та письмові пояснення; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції

VII. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 7.2. Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не перешкоджає притягненню осіб до юридичної відповідальності (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) у випадках, передбачених чинним законодавством.
- 7.2. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності поширюється на всіх учасників освітнього процесу
- 7.3. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:
- 7.3.1. Не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань.
- 7.3.2. Не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання.
- 7.3.3. Не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.
- 7.3.4. Можуть бути позбавлені педагогічного звання.
- 7.3.5. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час: вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності; конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.
- 7.3.6. Можуть бути внесені до реєстру порушників академічної доброчесності.

7.3.7. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає Комісія за участю працівника та/або його законного представника.

7.4. За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

7.4.1. Зауваження.

7.4.2. Анулювання результатів і повторне проходження підсумкового оцінювання

7.4.3. Повторне проходження державної підсумкової атестації.

7.4.4. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

7.4.5. Позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах.

7.5. Академічна відповідальність для всіх учасників освітнього процесу передбачає: пояснюючі бесіди, рекомендації щодо недопущення порушень академічної доброчесності.

7.6. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

7.7. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу освіти.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту ухвалення.

8.3. Учасники освітнього процесу зобов'язані знати зміст Положення про академічну доброчесність. Новопризначені працівники та здобувачі освіти повинні ознайомитись з цим документом протягом першого місяця роботи. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням порушень академічної доброчесності.

8.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені кожним учасником освітнього процесу, погоджуються з органами учнівського самоврядування, подаються на схвалення педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

6.4. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи відповідно до своїх функціональних обов'язків.